

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№9

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 1030 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-sentyabrda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Postdan xaridgacha: influenser va ilg'or veb-ilova (PWA – progressive web app)ning chakana sotuvga real ta'siri	14
Abdulaziz Madjidov	
Ta'lim xizmatlari bozori samaradorligini oshirishda ta'lim klasterlarining roli	22
Imamova Nilufar Asamutdinovna	
Korxona raqobatbardoshligini oshirishda marketingning tovar strategiyasidan foydalanish holati.....	29
Xidirov Sherzod Olimovich	
O'zbekistonda moliyaviy savodxonlikni institutsionallashtirish: NFIS, Finlit.uz va ta'lim islohotlari	34
Irgashev Anvar Farxodovich	
Moslashuvchan menejment tizimlarini yashil iqtisodiyotga integratsiyalash tasnifi	39
Umarov Bexzod Batirovich	
Qishloq xo'jaligida innovatsion marketing strategiyasini ishlab chiqish.....	43
Sheraliyev Axror Sodiqovich	
O'zbekiston Respublikasida moliyaviy bank xizmatlarini rivojlantirishning tendensiyalari, undan samarali foydalanish imkoniyatlari va konseptual jihatlarini	48
Roziqov Behzod Bahrom o'g'li	
Metallurgiya korxonalarida raqamli texnologiyalarni joriy etish chet el tajribasi	54
Abdullayeva Matluba Nematovna	
Исследование связи между восприятием изменения климата и внедрением устойчивых методов ведения сельского хозяйства в Узбекистане	59
Светлана Ражабова, Бахром Миркасимов	
Surxondaryo viloyati qishloq xo'jalik tarmog'ini barqaror rivojlantirishni iqtisodiy-ekologik modellari	68
Abdug'aniyev Otabek Allajonovich, Xo'jamqulov Bekzod Turdaliyevich	
Milliy iqtisodiyotda real sektor salmog'i va uning o'zgarish tendensiyalari	75
Mambetjanov Qahramon Qurbandurdiyevich, Isroilova Muhabbat Rustamjon qizi	
Qo'shilgan qiymatni soliqqa tortish uslubiyoti: xususiyatlari, vazifalari va muammolari	89
Xaitov Shuxrat Sharipboyevich	
Kognitiv yondashuv asosida tibbiyot oliy ta'lim muassasalari talabalari grammatik va diskursiv kompetensiyalarini shakllantirishning nazariy modeli va pedagogik texnologiyasi.....	94
Dadadjanova Feruza Muhammadyusupovna	
Transport tizimining rivojlanishi milliy iqtisodiy o'sishining asosi sifatida	98
Narziyev Umidjon Baxrillayevich	
Loyiha risklarini aniqlashda zamonaviy usullar va ularning samaradorligi.....	105
Marufhanov Davron Xasanovich	
Современные методы управления на железнодорожном транспорте в процессе трансформации системы.....	109
Кушакова Мамура Наримановна	
Финансовые механизмы и модели менеджмента в развитии устойчивой экономики транспортных компаний	115
Шарапова Гулчехра Рустамовна	
Kasbiy ta'limda o'quvchilarning raqamli kompetensiyasini shakllantirish va baholashning innovatsion yondashuvlari	120
Maxkamova Zuhra Tursunpulotovna	
Audit ishi sifati darajasini oshirish yo'nalishlari.....	124
Qushmatov Otaxon Qurbonaliyevich	

Erkin iqtisodiy zonalarda investitsiya loyihalarini moliyalashtirishning nazariy va amaliy asoslari.....	131
Yuldashev Baxtiyor Gayradjonovich	
Ko'chmas mulk qiymatini baholash va uning ekonometrik tahlili	135
Jaloliddinova Mohira Alisher qizi	
Современные тенденции и вызовы бюджетно-макроэкономической политики в Узбекистане	142
Хазраткулова Лола Нармуминовна	
Intellectual mulkda iqtisodiy mohiyat, mazmun hamda huquqiy jihat uyg'unligi	148
N.D.Maxmudova	
Axborot texnologiyalari asosida ta'limda loyiha boshqaruvida sun'iy intellekt va mashinali o'qitish imkoniyatlari	152
Xodjiyeva Durdona Abdurasolovna	
Концепция "Зеленого учета" и его значение для экономического развития.....	157
Умарова Зулайхо Турсуновна	
Iqtisodiyotning asosiy tarmoq va sohalariga kiritilgan investitsiyalarning joriy holati tahlili	166
Ismailova Kutlibeka Ulug'bek qizi	
O'zbekistonda yoshlar tashkiloti faoliyatini tashkil etishning o'ziga xos jihatlari va rivojlanish bosqichlari	172
Usmonov Adxamjon A'zamjonovich	
O'zbekiston Respublikasi maxsus iqtisodiy zonalarini investitsion holatini hududlar kesimida tahlili.....	178
Anvarxonov Abdulatifxon Jamshidxon o'g'li	
Kichik biznes va o'rta biznesni rivojlantirish orqali aholi farovonligini ta'minlash.....	184
Ahmedov Oybek Turgunpulatovich, Nurqulov Nurbek Sirojiddin o'g'li	
Fiskal siyosat instrumentlari orqali yashirin iqtisodiyotni qisqartirish va legallashtirish metodologiyasi.....	189
Ergasheva Malikaxon Avazxon qizi	
Fond bozorida savdo strategiyasi va uni amalga oshirishga yo'nalishlari.....	192
Soliev Istam Ixtiyorovich	
Sanoat korxonalarini innovatsion rivojlantirishning asosiy tamoyillari	197
Yuldasheva Kamola Miraliyevna	
Iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda davlat boshqaruvi tizimining isloh qilinishi: Tajriba va istiqbollar.....	202
Mashrabaliyev Ibroximbek Mashrabaliyevich	
Iqtisodiyotning real sektorida investitsion loyihalarni moliyalashtirish amaliyoti.....	209
Qosimova Lola Sultanovna	
Sanoat mahsulotlari eksportida logistika zanjirining uzluksizligini ta'minlash: nazariy asoslar va amaliy yondashuvlar.....	217
Kurbonova Ma'mura Abdukarim qizi	
Soliq ma'murchiligiga zamonaviy texnologiyalarini joriy etish orqali qo'shilgan qiymat soliq ma'murchiligi bazasini kengaytirish yo'llari	222
Raxmonqulov Umidjon Rustam o'g'li	
Инновационные подходы к созданию проблемно-ориентированной системы прогнозирования, оптимизации и управления отраслями региональной экономики (жилищное строительство)	231
Далиев Ахтам Шарафутдинович	
Tovar-moddiy resurslar harakati samaradorligini oshirishda UZEX faoliyatining joriy holatini baholash.....	238
Sherzod Xolmurodovich Pardayev, Mamatkulov Farrux Gulomjon o'gli	
Sog'liqni saqlash tizimida tadbirkorlik faoliyatining turlari	244
Solikhova Dildora Alisher qizi	

“O‘ztemiryo‘lyo‘lovchi” ajning asisii faoliyatini samaradorligini oshirishda autsorsing xizmatini joriy etish strategik asoslari	250
Kaxarova Nilufar Yerkinjonovna	
Mintaqani kompleks rivojlantirishning metodologik asoslari va ustuvor yo‘nalishlari.....	256
Jumayeva Zulfiya Qayumovna	
Sog‘liqni saqlash tashkilotarida xarajatlar samaradorligini ta‘minlash masalalari	260
Raximova Maftuna Axmadjon qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlarida sof foydani taqsimlash bilan bog‘liq bo‘lgan soliq solish masalalari	264
Suyunov Otabek Shuxrat o‘g‘li	
O‘zbekiston qonunchiligida raqamli transformatsiya jarayonida elektron to‘lov kartalarini soxtalashtirishni jinoyatlashtirish	276
Maxsadaliyeva Maftuna Toxir qizi	
Mamlakatimizda intellektual xizmatlar bozorini rivojlantirish masalalari.....	281
Miyassarov Davron Abdurashid o‘g‘li	
Validation of the dutch eating behaviour questionnaire (DEBQ) in a sample of uzbek women.....	285
Khursana Usmanova, Dr Muhammad Bilal, Dilafuz Qo‘chqorova	
Iqtisodiy xavfsizlik tizimlarini o‘ziga xos jihatlari	295
Nabiyev Bexzod Shavkatovich, Bayboboeva Firuza Nabijonovna	
Davlat qarz siyosatini optimallashtirishda islomiy moliya instrumentlarining qo‘llanish imkoniyatlarini kengaytirish yo‘nalishlari	299
Tilabov Nasrulla Tashmurotovich	
Роль институциональных структур фондового рынка в обеспечении финансовой стабильности.....	305
Камилова Севара Анваровна	
The Impact of Digitalization on the Management System in the Entrepreneurial Environment of Uzbekistan.....	309
Ibragimova Saida Ilkhomovna	
China’s Investment Strategy in Uzbekistan: Sectoral Trends and Strategic Implications (2013–2024).....	313
Maftuna Nuriddinova	
Qo‘shilgan qiymat solig‘i tushunchasi va uning iqtisodiy mohiyati	319
Eshkarayev Bobir Chariyevich	
Raqamli boshqaruvning afzalliklari va uni rivojlantirish istiqbollari	324
Xolbayeva Marg‘uba Qazoqboyevna	
Korporativ boshqaruvning nazariy asoslari: O‘zbekistonda qo‘llanish imkoniyatlari.....	328
Jumayeva Guzall Sherxon qizi	
Audit organizations in Uzbekistan	332
Razzaqov Jasur Xamraboevich, Yaqubov Matrasul Mavlonberdiyevich, Sabirova Nodira Komil qizi	
Xorijiy investitsiyalarning turlari va xususiyatlari	337
Gofurov Doston Boxromovich	
Mahalliy budjet mablag‘larining samaradorligini oshirishda auditning o‘rni.....	341
Primova Shaxnoza Komiljonovna	
Модели управления государственными финансами в зарубежных странах.....	345
Наимов Шохрух Шарофиддинович	
O‘zbekistonning sirkulyar iqtisodiyotga o‘tishi: yashil o‘sish indikatorlari tahlili	352
Hakimov Anvarjon Abdulloyevich	
Innovation management in the education system: practical challenges, international experience, and effective strategies based on the example of Uzbekistan.....	356
Imomov Inomiddin Abdulxamidovich, Egamberdiyev Farhod Botirovich	
Трансформация энергетического комплекса Узбекистана: текущее состояние и перспективы развития	363
Хмель Е.В., Мирджалилова Д.Ш., Дерюгина Е.А., Лозовская Н.А.	

Improving the efficiency of personnel management and optimizing labor costs in Sam Glass LLC.....	368
Musayeva Shoira Azimovna, Agzamov Avazkhon Talgatovich	
Interactive design and museum management: enhancing guided tours through IOT and virtual solutions.....	374
Ibrokhimova Aziza Abbasovna	
Hududlar investitsion jozibadorligini oshirish yo'llari.....	379
Imomova Kamola Novfal qizi	
"Innovatsion usulda baliq yetishtirishning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo'llari (Sirdaryo tumani misolida)"	385
Bo'ltakov Sardor Oqbo'ta o'g'li	
Bank filial tarmoqlari samaradorligini baholashning xorijiy tajribasi va undan O'zbekiston banklari amaliyotida foydalanish imkoniyatlari	392
Xoshimov Og'abek Nizomjon o'g'li	
Zamonaviy iqtisodiyotda davlat xaridlarinin elektron savdolarining o'rni	398
Burxanov G'ofur Baxodirovich	
Реализация концепции развития рынка зеленой экономики в сфере экономической безопасности Республики Узбекистан.....	401
Юнусова Римма Рахманбердиевна	
Tijorat banklaridan "foyda" solig'ini undirishning bugungi holati.....	408
Ergasheva Lobar Raxmatulla qizi	
O'zbekiston oziq-ovqat sanoatini iqtisodiy rivojlantirish yo'nalishlari	415
Abasova Gulirano Rahmatullo qizi	
Xorijiy tajribalar asosida ekologik tadbirkorlikning innovatsion va investitsion yo'nalishlarini tashkil etish	419
Turg'unova Tursunoy Maratovna	
Sanoat korxonalari jozibadorligini oshirishda marketing strategiyasini amalga oshirish xususiyatlari	424
Raxmonova Feruza Musakulovna	
Turizm sohasida investitsion faoliyat: nazariy asoslar va amaliy yo'nalishlar.....	428
Ergashev Durdonaxon Aziz qizi	
Qashqadaryo viloyatida barqaror turizmning rivojlanish tendensiyalari va mavjud muammolar tahlili.....	432
Suyunova Dilnoza Mexridin qizi	
Iqtisodiy rivojlanish jarayonida investitsion resurslarning mutanosib taqsimlanishi: samaradorlik va ustuvor yo'nalishlar.....	436
Otaboyev Feruzbek Oybek o'g'li	
Xususi banklar faoliyatini rivojlantirishda raqamli texnologiyalarning moliya bozoriga ta'siri	441
Abduqahhorov Asilbek Ahror o'g'li	
Mehnat resurslari tushunchasi, tarkibi va uning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati.....	447
Kobilova Zebo Bobokulovna	
Xorijiy davlatlar tajribasida moliyaviy siyosatning makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlashdagi roli.....	453
Jabborova Dilafruz	
The impact of exchange rate policy on the financial-monetary system and economic growth.....	459
Raxmanova Laylo Baxodirovna	
Современные вызовы и модельные подходы к обеспечению конкурентоспособности банковской системы Узбекистана.....	464
Юлдашева С.Ш.	
Iqtisodiyotni innovatsion rivojlantirishda soliq mexanizmidan samarali foydalanish yo'llari	470
Ishimova Mohinur Absalomovna	
Innovative pathways for advancing sustainable tourism in Uzbekistan.....	477
Feruz Karimov	

Tijorat banklarida biznes subyektlari faoliyati samaradorligini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish yo'llari.....	482
Mirpulatova Luiza Mansurovna	
O'zbekistonda sanoat zonalarining rivojlanish bosqichlari va huquqiy-me'yoriy asoslari	488
Vafoyev Akmal Ikromovich	
Qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan samarali foydalanishda Germaniya tajribasi	493
Pardayeva Maftuna Ulug'bek qizi	
Korxonalar moliyaviy faoliyati bo'yicha auditorlik risklarini xalqaro standartlar asosida baholash	497
Shirinov Uchqun Abduxalilovich, Abduxalil-zoda Ra'no Muzaffar qizi	
Ishlab chiqarish xarajatlarining tarkibi va ularni pasaytirish usullari	501
Sodiqov Mirahror Abbos o'g'li	
O'zbekiston Respublikasi hududlarini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda mahalliy budjetlarning ahamiyati.....	509
Sharopov Dilshodjon Raxmatullayevich	
The role of small business enterprises in enhancing the well-being of the population in Uzbekistan	513
Djalilova Shaxlo Ismoiljon kizi	
O'zbekistonda IPOlarni tashkil etish jarayonlari tahlili	518
Alikulov Azamat Tuygunovich	
Kichik sanoat zonalarini faoliyatining iqtisodiy-statistik tahlili (Surxondaryo viloyati misolida).....	522
Ozoda Batirovna Sakiyeva	
Hududlarning innovatsion turistik salohiyatini rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish	528
Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li	
Integrating circular economy principles in marketing and operations of grape export companies for green transition.....	534
Usmonova Diyora Mahmud kizi	
Foreign experiences of improving the quality of services in the field of tourism.....	541
Raxmonov Siyovush Turob ugli	
Z avlodining iste'dodli vakillari uchun raqobat: davlat boshqaruvi sektorining maqsadga yo'naltirilgan raqamli avlodni jalb etish strategiyalari.....	546
Nosirova Shaxzoda Bohodir qizi	
O'zbekiston Respublikasida uglerod solig'ini joriy etish orqali soliq ma'muriyatchiligini takomillashtirish va yashil iqtisodiyotga o'tishni jadallashtirish imkoniyatlari: ekologik, iqtisodiy va institutsional yondashuv	560
Jo'rayev Ahmad Saitnazar o'g'li	
Tijorat banklari reytingiga ta'sir qiluvchi asosiy moliyaviy ko'rsatkichlar tahlili.....	566
Karabayev Nodir Abduhamidovich	
Budjet tashkilotlarida tuziladigan moliyaviy hisobotlarning ahamiyati.....	578
Norqulova Qutlug'nigor Oloviddinovna	
Методы и критерии оценки эффективности конкурентоспособности предприятия	582
Хусейнов Рахим Али оглы	
Zamonaviy HR texnologiyalarining korxonalar samaradorligiga ta'siri: "O'zbekiston temir yo'llari" AJ tajribasi.....	589
Xursanova Gulshan Ravshan qizi	
Oliy ta'lim muassasalarida innovatsion menejment strategiyalarining samaradorligini oshirish yo'llari	593
Pulatova Dildora Abdushukurovna	
Oliy ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarni qo'llashning bugungi kunda o'rni va ahamiyati.....	600
Xolmirzayeva Gulruxsor Maxammetovna	
Интеграция информационно-коммуникационных технологий в зеленую экономику: цифровые технологии для устойчивого развития.....	604
Бозорова Ирина Жуманазаровна	

Xorijiy mamlakatlarda tadbirkorlik subyektlari tomonidan mahalliyashtirish asosida mahsulot ishlab chiqarishning o'ziga xos jihatlari	608
Mirzabaev Xusniddin Muxamadjonovich	
Цифровизация зеленой экономики: синергия технологий для устойчивого будущего	616
Мухамадиева Кибриё Баходировна, Умарова Надира Рахмановна, Шарипова Зулфия Шокиржоновна, Эшпулатова Хусния Мирғолиб кизи	
O'zbekistonda to'qimachilik mahsulotlari bozori va rivojlanishi	621
Alimxodjayeva Nargiza Elshodovna	
Samarqand viloyatida tikuv-to'qimachilik sanoatining rivojlanish holati va ishlab chiqarish hajmining prognozi.....	629
Ikramova Taxmina Latifovna	
Повышение эффективности управления рисками в проектах государственно-частного партнерства в сфере услуг	639
Айтбаева Гульзада Куанышбаевна	
Surxondaryo viloyati iqtisodiy o'sish darajalarini ekonometrik modellashirish	645
Pardayeva Ma'rifat Muzaffarovna	
Зарубежный опыт развития экономики ресурсно-сырьевых регионов: модели диверсификации и возможности адаптации.....	654
Севара Кахрамоновна Хакбердиева	
Xizmat ko'rsatish sohasida raqobatbardoshlikni oshirishning ahamiyati	658
Abduvoxidova Mohinur Akmalovna	
O'zbekiston sug'urta bozorida esg va yashil moliya instrumentlaridan foydalanish holati va imkoniyatlari.....	662
Zoyirov Laziz Subxonovich	
Xorazm viloyatida transport xizmatlari ko'rsatishning amaldagi holati tahlili va uni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari	668
Sharipova Bibijon Baxtiyorovna	
Ulgurji savdo qoidalari va chakana savdodan farqli tomonlari	678
Batirova Raxima Abdujabbarovna, Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich	
Xalqaro integratsiya jarayonlarida raqamli iqtisodiyotning o'rni.....	684
Zaripov Xurshid Zakir o'g'li	
Mahalliy budjetlar daromadlari va xarajatlarining hozirgi holati	690
Himmatov Abdisamat Xalilovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida aholining moliyaviy madaniyatini rivojlantirish muammolari va istiqbollari.....	696
Abdurazakova Nargiza Rixsibayevna	
Цели устойчивого развития и роль цифровых платформ в сфере трудовой миграции	702
Газиёва Сулхия Саидмашрафовна	
Onlayn savdo maydonchalarida mijoz sodiqligini shakllantirishda marketing strategiyalarining o'rni	706
Baxromov Xudoyor Xabibullo o'g'li	
Методологические основы оценки эффективности «зеленых» технологий в строительном секторе.....	710
Тожиева Дилфуза Бабамуратовна	
Korxonalarda moliyaviy instrumentlar auditi masalalarini rivojlantirish.....	715
Mahmudov Saidjamol Kadirjanovich	
O'zbekiston Respublikasi soliq ma'murchiligini takomillashtirish jarayonlari	722
Mahmudova Sevara Rahmat qizi, Almardonov Muxammadali Ibragimovich	
Improving the efficiency of modern housing fund management system	726
D.A. Berdiyeva, Aminova Naima Umar qizi	
Kichik va o'rta biznes subyektlari eksport salohiyatini rivojlantirish mexanizmini takomillashtirish	731
Abduqahhorov Azizbek Abdullo o'g'li	

From Science to Business: How Universities Stimulate Innovation.....	735
A. Bobozhonov, A.M. Shatre, V. Kirilova Vladimirova, R.Kh. Karlibaeva	
Tashkilotlarda risklarni boshqarish strategiyalarining samaradorligini baholash: nazariy va amaliy yondashuvlar	740
Husanova Dilnura Mamrajab qizi	
Turli mulkchilik shakllaridagi xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatining ekologik auditing nazariy jihatlarini	744
Abdullayev Xurshidjon Nazrullo o'g'li	
Sanoat korxonalarida innovatsion boshqaruv samaradorligini oshirish omillari.....	749
Ne'matullayev Abdurasulxon Ximaydulla o'g'li	
Bozor iqtisodiyotiga o'tish sharoitida innovatsion korxonalar boshqaruvi tashkiliy-iqtisodiy mexanizmi amal qilish xususiyatlari	755
Naimov Azamat Xikmatovich	
Mamlakatimizda chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalarda faoliyatini rivojlantirish.....	758
Qurbonov Javlonbek Jurabekovich, Shuxratov Azizbek A'zamjon o'g'li	
Qurilgan organik mevalar eksportini rivojlantirishda yashil marketing strategiyalaridan foydalanish.....	764
Xidirov Shohrux Bobir o'g'li	
O'zbekiston Respublikasida xizmatlar sohasining asosiy ko'rsatkichlari.....	769
Ernazarov Gulam Bekbayevich	
Kichik biznes subyektlarida innovatsion faoliyatni baholash va rivojlantirish mexanizmlari.....	774
Mavrolov Ravshan Nematjonovich	
Barqaror rivojlanish va korxonalarda barqarorlikni ta'minlash zaruriyati.....	780
Yakubova Dilfuza	
Yashil iqtisodiyot sharoitlarida barqaror rivojlanish, yashil texnologiyalar va ekologik menejmentning o'rni	785
Dilmurodov Abbas Anvar o'g'li	
Qishloq xo'jaligi sohasi faoliyatini davlat tomonidan muvofiqlashtirish va boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish	788
Tuxtamishev Shodimurod Qurbonboyevich	
Tijorat banklarida chakana bank xizmatlarini rivojlantirish.....	795
Axmedov G'ofurjon G'ulomjonovich	
Turizm sohasini ekonometrik modellashda qo'llaniladigan ekonometrik usullar va amaliy imkoniyatlar	801
Shukurov Ikrom Abdurashitovich	
Sanoat tarmoqlarida investitsiyalar strukturasining iqtisodiy samaradorligi va innovatsiyalarni rag'batlantirish.....	807
Xikmatillayeva Dildora Shavkat qizi	
Mintaqa ziyorat turizmi samaradorligini oshirishda ekonometrik modellardan foydalanish.....	812
O'rinova Durdona Botir qizi	
Kichik biznes rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillarni pest (siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy-demografik, texnologik omillar) tahlili.....	816
Israilov Rustam Ibragimovich	
Qazib olish sanoati korxonalarini moliyaviy sog'lomlashtirishda muammolar va salbiy omillar: tahlil va zamonaviy yondashuvlar	825
Abduraxmanov Davron Burxanjonovich	
O'zbekistonning milliy merosi boyliklaridan turizmga foydalanish yo'llari	830
Samarov Xonqul Qahhorovich	
Iqtisodiy rivojlanish jarayonida investision resurslarning mutanosib taqsimlanishi: samaradorlik va ustuvor yo'nalishlar	835
Otaboyev Feruzbek Oybek o'g'li	
Iqtisodiyotning ekologik transformatsiyasi sharoitida ijtimoiy o'sishni indikativ baholash metodologiyasi.....	841
Ibrogimov Sherzodbek Xalimjon o'g'li	

Bojxona xizmati fiskal faoliyatini takomillashtirish istiqbollari.....	847
Pardayev To'liqin Nasirovich, Farxodov Farrux Furqatovich, Nomozov Abduvohid bdurazzoq o'g'li	
Механизмы устойчивого управления малым и средним бизнесом в условиях цифровизации и внедрения искусственного интеллекта.....	852
Зокирова Фарангиз Тулкиновна	
Yashil bank xizmatlari va uni joriy etish bilan bog'liq muammolar.....	862
Makhmudova Mukhlisa Kodirjon kizi	
Barqaror qishloq xo'jaligi ta'minot zanjirlarida transport tizimlarini optimallashtirish.....	867
Turdiyeva Irodaxon Ismoil qizi	
Moliyaviy rejalashtirishning ijtimoiy-iqtisodiy mazmuni.....	874
Pardayev Jamshid Muzaffarovich	
Mintaqa sanoatida kichik biznesni qo'llab-quvvatlash va infratuzilmasini tashkil etish.....	881
Salayev Jasurbek Komilovich	
Surxondaryo viloyatida 2010–2024-yillardagi yalpi hududiy mahsulotining iqtisodiy statistik tahlili.....	888
Ismoilov Davronbek Ilxomjon o'g'li	
Yashil obligatsiyalar va barqaror moliyalashtirishning davlat qarzi siyosatiga ta'siri.....	893
Tilabov Nasrulla Tashmuratovich	
Модели Альтмана и Таффлера как инструмент диагностики финансовой устойчивости предприятий.....	897
Утемуратова Бибихон Даниловна	
Individual tadbirkorlik va mustaqil bandlik asosida olinadigan daromadlarni soliqqa tortishning fundamental asoslari.....	903
Yakubov San'abek Ravshanbekovich	
China's trade relations with Central Asia: an empirical analysis based on the trade gravity model.....	912
Ye Maoqing	
O'zbekistonda turizm sohasida smart texnologiyalar joriy etishning holati va yo'nalishlari.....	920
Qutbiddinov Shamsiddin Kamoliddin o'g'li	
Application of modern information systems in the assessment of the technical condition of the equipment of electrical energy networks.....	924
Sobirov Muzaffar Azatovich	
Стратегическое управление экономическим потенциалом Узбекистана.....	932
Садуллаева Муслимахон Саидамировна	
Auditda raqamli texnologiyalarni qo'llash tarixi va istiqbollari.....	936
Muydinov Erkin Djамалdinovich	
Bank majburiyatlari va aktivlarining vaqtinchalik nomutanosibliklari riskini kamaytirish.....	940
Ibrohimov D.M.	
Priority directions and legal bases of improving of the tax system of the Republic of Uzbekistan.....	945
Sadikov Iskandar Gayratovich	
Kambag'allikni qisqartirishda tadbirkorlik va bandlikni moliyaviy qo'llab-quvvatlash.....	950
Karshiyev Keldiyor Eshpulatovich	
O'zbekistonda kambag'allikni qisqartirish uchun ijtimoiy himoya va mehnat bozoriga kirishni kuchaytirish.....	954
Mamashokirova Iroda Samar qizi	
Soliq ma'murchiligi va raqobat muhitining o'zaro bog'liqligini nazariy asoslari.....	958
Donaboyev Jahongir Husan o'g'li	
Региональный туристский кластер – как инструмент повышения эффективности экономики региона.....	965
Юсупова Нигина Тажиевна	
Bank tizimida esg omillarining samaradorligini oshirishda marketing tadqiqotlaridan foydalanishning nazariy va uslubiy asoslari.....	971
Xoliyov Murod Qahramon o'g'li	

Теоретические взгляды на цифровую экономику, цифровую трансформацию	977
Шарипова Шахло Истамовна	
Qoraqalpog'iston Respublikasining raqobatbardoshligini oshirish imkoniyatlari va strategik yo'nalishlari.....	982
Tleubergenov Raxat Shahibaevich	
Mintaqalar transport tizimini kompleks rivojlantirish istiqbollarini tadqiq etishning ilmiy-uslubiy asoslari.....	986
Rahmonov Rasul Ne'matovich	
Loyiha boshqaruvida amaliy misollar orqali jinoyat holatlarini tahlili	994
To'yqulov Abbosjon Ali o'g'li	
Advancing tourist safety management in Uzbekistan's growing tourism industry: a systems theory approach.....	999
Laylo Primova	
Qoraqalpog'iston Respublikasida maishiy xizmatlar sifatini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanishdagi muammolar.....	1006
Yerejepova Bibisara Abibullayevna	
Основные проблемы и вызовы в создании умных городов	1010
Хакбердиева Нозима Кахрамоновна	
Qurilish obyekti smeta narxlarini aniqlashdagi muammolar va ularning oqibatlari.....	1015
Asadova Maftuna Sa'dullaevna	
Mintaqani barqaror rivojlantirishda paxta-to'qimachilik klasterlari salohiyatini oshirish.....	1020
Ismailov Temur Pulatovich	
Paxta-to'qimachilik klasterlari samaradorligi: statistik ko'rsatkichlar va ekonometrik modellarning tahlili	1024
Sharipov R.S.	

PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASTERLARI SAMARADORLIGI: STATISTIK KO'RSATKICHLAR VA EKONOMETRIK MODELLARNING TAHLILI

Sharipov R.S.

GGT MCHJ qishloq xo'jaligi masalalari bo'yicha
bosh direktor o'rinbosari, e-mail. rasul.sh@mail.ru

Annotatsiya: Maqolada Xorazm viloyatidagi paxta-to'qimachilik klasterlari samaradorligi statistik ko'rsatkichlar va ekonometrik modellar tahlil qilingan. Tadqiqotda ishlab chiqarish hajmi, eksport salohiyati, resurslardan foydalanish, investitsion samaradorlik va hududiy iqtisodiy integratsiya mezonlari baholash omillari sifatida qo'llanilgan. Shuningdek, so'nggi yillarda viloyatda to'qimachilik va kiyim ishlab chiqarish hajmining dinamikasi o'rganilgan. Statistik tahlil klasterlarning rivojlanish sur'atlarini ochib bergan bo'lsa, ekonometrik modellar ishlab chiqarish va eksport prognozlarini shakllantirish imkonini yaratdi. Natijalar klasterlarning nafaqat ishlab chiqarish samaradorligi, balki hududiy barqarorlik va milliy iqtisodiyot integratsiyasida ham muhim o'rin tutishini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: Paxta-to'qimachilik klasterlari, samaradorlik, statistik ko'rsatkichlar, ekonometrik modellashtrish, eksport, hududiy integratsiya.

Abstract: The article analyzes the efficiency of cotton-textile clusters in Khorezm region based on statistical indicators and econometric models. The research employs production volume, export potential, resource utilization, investment efficiency, and regional economic integration as the main evaluation criteria. In addition, the dynamics of textile and garment production volumes in recent years in the region have been examined. Statistical analysis reveals the development trends of clusters, while econometric models provide opportunities for forecasting production and export. The findings demonstrate that cotton-textile clusters serve not only as a driver of production efficiency but also play a crucial role in ensuring regional stability and integration with the national economy.

Key words: Cotton-textile clusters, efficiency, statistical indicators, econometric modeling, export, regional integration.

Аннотация: В статье проводится анализ эффективности хлопково-текстильных кластеров Хорезмской области на основе статистических показателей и эконометрических моделей. В качестве основных критериев оценки использованы объем производства, экспортный потенциал, использование ресурсов, инвестиционная эффективность и региональная экономическая интеграция. Кроме того, изучена динамика объемов производства текстильной и швейной продукции в регионе за последние годы. Статистический анализ выявил тенденции развития кластеров, тогда как эконометрические модели позволили сформировать прогнозы производства и экспорта. Полученные результаты показывают, что хлопково-текстильные кластеры выступают не только драйвером производственной эффективности, но и играют важную роль в обеспечении региональной стабильности и интеграции с национальной экономикой.

Ключевые слова: Хлопково-текстильные кластеры, эффективность, статистические показатели, эконометрическое моделирование, экспорт, региональная интеграция.

KIRISH

Paxta-to'qimachilik sanoati Xorazm viloyatining hududiy iqtisodiy rivojlanishida strategik ahamiyat kasb etadigan asosiy tarmoqlardan biri hisoblanadi. Ushbu soha nafaqat xomashyo yetishtirish va tayyor mahsulot ishlab chiqarish jarayonlarini, balki eksport salohiyati, investitsion oqimlar va resurslardan foydalanish samaradorligini ham o'zida mujassamlashtiradi. Viloyatdagi klasterlar faoliyati iqtisodiy diversifikatsiya, yangi ish o'rinlari yaratish va hududiy integratsiya jarayonlarida hal qiluvchi rol o'ynamoqda.

Shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrdagi PF-158-son Farmoni bilan tasdiqlangan "O'zbekiston — 2030" strategiyasida paxta-to'qimachilik sanoati iqtisodiyotning "drayver" tarmoqlaridan biri sifatida belgilangan. Mazkur strategiyada ip-kalava mahsulotlarini 100 foizgacha qayta

ishlash, shuningdek, ichki va tashqi bozorda yuqori sifatli mato va tayyor mahsulotlarga bo'lgan talabni qondirish maqsadida 400 ming tonna sun'iy va aralash tolalar ishlab chiqarishni yo'lga qo'yish vazifalari ilgari surilgan. Ushbu maqsadlar paxta-to'qimachilik klasterlari samaradorligini oshirish, hududiy sanoat salohiyatini to'liq ishga solish hamda iqtisodiy integratsiyani chuqurlashtirish zarurligini yaqqol ko'rsatib bermoqda [1].

So'nggi yillarda paxta-to'qimachilik klasterlari ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirish, qayta ishlash sanoatini rivojlantirish va tayyor mahsulot eksportini oshirishga qaratilgan strategik chora-tadbirlarni amalga oshirmoqda. Xususan, yangi texnologiyalarni joriy etish, ishlab chiqarish liniyalarini modernizatsiya qilish, xorijiy bozorlar bilan iqtisodiy aloqalarni kuchaytirish va investitsiyalarni jalb etish orqali tarmoqning iqtisodiy samaradorligi sezilarli darajada ortmoqda.

Bu jarayonlar nafaqat viloyat iqtisodiyotida barqaror o'sishni ta'minlash, balki milliy iqtisodiyotning global bozorga integratsiya darajasini oshirishga ham xizmat qilmoqda. Shu jihatdan, paxta-to'qimachilik klasterlarining samaradorligini ilmiy asoslangan yondashuvlar orqali baholash va iqtisodiy rivojlanish strategiyalarini belgilash bugungi kunda dolzarb vazifalardan biridir [2]. Statistik ko'rsatkichlar asosida amalga oshirilgan empirik tahlillar va ekonometrik modellashirish metodlari bu jarayonning kompleks mohiyatini ochib berish, istiqboldagi prognozlarni shakllantirish va optimal boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun muhim ilmiy asos vazifasini bajaradi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, R.Akhmedova [3] o'z ilmiy ishida paxta-to'qimachilik klasterlarining ishlab chiqarish hajmlarini kengaytirish, eksport salohiyatini oshirish va hududiy iqtisodiy integratsiyani rivojlantirishdagi muhim rolini alohida ta'kidlaydi. J. Babadjanov [4] esa klasterlarning milliy iqtisodiyotdagi o'rni, ularning sanoat siyosati bilan uyg'unlashuvi va samaradorlik darajasini tahlil etadi. Shuningdek, T. Kholikova [5] klasterlar faoliyatini baholashda ko'p omilli ekonometrik modellar qo'llanishi samaradorlikni chuqur tahlil qilish va istiqboldagi rivojlanish yo'nalishlarini prognozlash imkonini berishini ko'rsatadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda paxta-to'qimachilik klasterlari samaradorligi statistik ko'rsatkichlar tahlili va ekonometrik modellarning afzalliklari asosida solishtirilib baholandi. Shuningdek, to'qimachilik mahsulotlari va kiyim ishlab chiqarish hajmlarining o'zgarish dinamikasi bo'yicha tendension tahlil amalga oshirildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Paxta-to'qimachilik klasterlari samaradorligi-bu klasterlar ichidagi ishlab chiqarish korxonalari, resurslar, logistika va bozor mexanizmlari o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik orqali ishlab chiqarish hajmi, sifat, eksport salohiyati va iqtisodiy foydalilikni maksimal darajada ta'minlash darajasi sifatida tushuniladi.

Samaradorlikni aniqlashda ishlab chiqarish hajmi va sifati, eksport salohiyati hamda iqtisodiy foydalilik asosiy mezon sifatida baholanadi. Bunday yondashuv klasterlarning nafaqat ishlab chiqarish samaradorligini, balki ularning hududiy iqtisodiy rivojlanishga qo'shgan hissasini ham ko'rsatadi.

1-jadval. Paxta-to'qimachilik klasterlari samaradorligini baholash mezonlari

Samaradorlik mezonlari	Ko'rsatkichlar
Ishlab chiqarish samaradorligi	Paxta tolasi va tayyor mahsulotlarning ishlab chiqarish hajmi, ishlab chiqarish quvvatlaridan foydalanish darajasi
Eksport salohiyati	Tayyor mahsulot va paxta matolarini xorij bozorlariga yetkazish qobiliyati va eksport hajmi
Resurslardan foydalanish samaradorligi	Xomashyo, mehnat resurslari va investitsiyalarni optimal ishlatish
Investitsiya samaradorligi	Yangi texnologiyalar, ishlab chiqarish liniyalari va qayta ishlash sanoatiga jalb qilingan investitsiyalarning tarmoq samaradorligiga ta'siri
Hududiy iqtisodiy integratsiya	Klasterlar viloyat va milliy iqtisodiyot bilan uzviy bog'langanligi, hududiy diversifikatsiya va barqaror o'sish darajasiga ta'siri

Ishlab chiqarish samaradorligi – bu mezon klasterlarda ishlab chiqarilayotgan paxta tolasi va tayyor mahsulot hajmlari hamda mavjud ishlab chiqarish quvvatlaridan foydalanish darajasi orqali aniqlanadi. Mazkur ko'rsatkich ishlab chiqarish jarayonlarida resurslardan qay darajada oqilona foydalanilayotganini, mahsulot tannarxi va sifatining o'zgarishini hamda texnologik jarayonlarning takomillashuvini baholash imkonini beradi.

Eksport salohiyati – klasterlarning xalqaro bozorlarga chiqish qobiliyati va eksport hajmlarini ifodalaydi. Bu mezon tayyor mahsulot va paxta matolarining xorijiy bozorlarga yetkazilishi, mahsulot sifati, narx raqobatbardoshligi hamda eksport geografiyasining kengayishi orqali baholanadi. Eksport salohiyatining yuqoriligi klasterlarning milliy iqtisodiyotga qo'shayotgan ulushini oshiradi va tashqi savdo balansini mustahkamlaydi.

Resurslardan foydalanish samaradorligi – ishlab chiqarish jarayonida xomashyo, mehnat resurslari va jalb qilingan investitsiyalardan oqilona foydalanish darajasini ko'rsatadi. Ushbu mezon resurslarning isrof bo'lmashligini, energiya va moddiy-texnika bazasidan samarali foydalanishni, shuningdek, mehnat unumdorligi va kapital qo'yilmalarning qaytishini aniqlash imkonini beradi.

Investitsiya samaradorligi – klasterlarga jalb qilingan investitsiyalar, ularning texnologik yangilanish, ishlab chiqarish liniyalarini kengaytirish, innovatsion uskunalarni joriy etish va qayta ishlash sanoatini rivojlantirishdagi o'rnini baholaydi. Bu ko'rsatkich investitsiyalar samaradorligi va ular orqali hosil bo'ladigan qo'shimcha iqtisodiy foydani tahlil qilishga xizmat qiladi.

Hududiy iqtisodiy integratsiya – klasterlarning viloyat iqtisodiyoti va milliy ishlab chiqarish tizimi bilan uzviy bog'liqligini ifodalaydi. Bu mezon klasterlarning hududiy diversifikatsiya jarayonlaridagi o'ri, boshqa tarmoqlar bilan kooperatsiyasi, yangi ish o'rinlari yaratishdagi samarasi hamda barqaror hududiy iqtisodiy o'sishga qo'shgan hisssasi orqali aniqlanadi [6-9].

2025-yil yanvar–mart oylarida Xorazm viloyatidan xorijga 11,3 mln AQSH dollarlik to'qimachilik mahsulotlari eksport qilingan. Ushbu ko'rsatkich viloyat umumiy eksportining 11,5 % ini tashkil etib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 5,5 % ga kamaygan. Eksport tarkibida paxta matolari 45,0 % va tayyor to'qimachilik mahsulotlari 26,0 % ulush bilan yetakchi bo'lib, bu viloyat to'qimachilik sanoatining diversifikatsiya jarayonining bosqichma-bosqich kuchayib borayotganini ko'rsatadi. Shuningdek, viloyat sanoatida ishlab chiqarish hajmlarining sezilarli o'sishi kuzatilmoqda. 2024-yilning yanvar–noyabr oylarida yirik sanoat korxonalari tomonidan 95,8 ming tonna paxta tolasi ishlab chiqarilgan bo'lib, bu 2023-yilning mos davriga nisbatan 108,9 % o'sish demakdir. Statistik dinamikaga ko'ra, 2022–2024-yillarda ishlab chiqarish hajmining o'sish sur'atlari mos ravishda 97,8 %, 126,5 % va 108,9 % ni tashkil qilgan. Ushbu raqamlar paxta-to'qimachilik klasterlarining ishlab chiqarish quvvatlari bosqichma-bosqich kengayib borayotganini, lekin o'sish sur'atlarining davriy farqlanishi sohada barqarorlashtiruvchi mexanizmlarning zarurligini ko'rsatadi [10].

Paxta-to'qimachilik klasterlari samaradorligini baholashda statistik ko'rsatkichlar asosiy empirik manba hisoblanadi. Ular nafaqat ishlab chiqarish jarayonlarining hajmi va dinamikasini, balki klasterlarning hududiy iqtisodiyotdagi o'ri va iqtisodiy samaradorligini ham aniqlash imkonini beradi. Jumladan, paxta tolasi va tayyor mahsulotlar ishlab chiqarish hajmi, ishlab chiqarish quvvatlaridan foydalanish darajasi hamda mehnat unumdorligi kabi ko'rsatkichlar ishlab chiqarish samaradorligini tavsiflaydi.

Eksport salohiyati ko'rsatkichlari tayyor mahsulot va paxta matolarining xorijiy bozorlar ulushini, eksport hajmining o'sish sur'atlarini hamda klasterlarning xalqaro raqobatbardoshligini baholash imkonini beradi. Shu bilan birga, resurslardan foydalanish samaradorligini o'lchovchi ko'rsatkichlar xomashyo, mehnat resurslari va investitsiyalarni optimal taqsimlash darajasini aniqlashda muhim ahamiyatga ega.

Investitsiya samaradorligini baholashda esa yangi texnologiyalar, ishlab chiqarish liniyalari va qayta ishlash sanoatiga jalb etilgan investitsiyalarning ishlab chiqarish va eksport hajmiga ta'siri tahlil qilinadi. Hududiy iqtisodiy integratsiya ko'rsatkichlari esa klasterlarning viloyat va milliy iqtisodiyot bilan uzviy bog'liqligi, hududiy diversifikatsiya darajasi hamda barqaror iqtisodiy o'sishga qo'shgan hissasini aks ettiradi.

Umuman olganda, statistik ko'rsatkichlar klasterlarning ishlab chiqarish, moliyaviy va tashqi iqtisodiy faoliyatini ob'ektiv baholash bilan birga, ularning samaradorligini oshirish omillarini aniqlash hamda ekonometrik modellar qurish uchun zarur bo'lgan ma'lumotlar bazasini shakllantiradi.

Paxta-to'qimachilik klasterlari samaradorligini aniqlashda ishlab chiqarish hajmlarini ifodalovchi statistik ma'lumotlardan foydalanish zarur. Jumladan, to'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi (mlrd. so'm) klaster faoliyatining xomashyo bazasidan tayyor mahsulotgacha bo'lgan bosqichlarda yaratilgan qo'shimcha qiymat darajasini ko'rsatadi. Ushbu ko'rsatkichning o'sishi ishlab chiqarish quvvatlaridan samarali foydalanish, yangi texnologiyalar joriy etilishi hamda ichki va tashqi bozorlar uchun raqobatbardosh mahsulot yetkazib berilayotganidan dalolat beradi. Shuningdek, kiyim ishlab chiqarish hajmi (mlrd. so'm) klasterning yuqori qayta ishlash bosqichida shakllanadigan iqtisodiy samaradorlikni aks ettiradi. Bu ko'rsatkichning barqaror o'sishi nafaqat ichki bozor ehtiyojlarini qondirish, balki eksport salohiyatini kengaytirish orqali hududiy iqtisodiy o'sishga bevosita ta'sir qiladi.

2-jadval. 2010–2024 yillarda Xorazm viloyatida to'qimachilik va kiyim ishlab chiqarish hajmining dinamikasi

Yillar	To'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish (mlrd. so'm)	Kiyim ishlab chiqarish (mlrd. so'm)
2010	153,7	3,0
2011	208,4	4,1
2012	248,0	4,9
2013	317,2	6,2
2014	469,7	9,2
2015	639,7	12,6
2016	699,6	13,8
2017	1007,2	36,1
2018	1568,5	59,1
2019	1677,2	21,5
2020	2056,2	63,3
2021	3072,3	95,0
2022	3782,2	103,7
2023	4096,9	148,0
2024	5417,8	392,4
2024/2010 nisbat, barobar	35,24	129,69

Yuqoridagi ikki ko'rsatkich asosida paxta-to'qimachilik klasterlari samaradorligini statistik jihatdan baholash va dinamik o'zgarishlarini tahlil qilish imkoniyati yuzaga keladi[10-11].

2010–2024-yillar davrida Xorazm viloyatida paxta-to'qimachilik klasterlari faoliyati sezilarli miqyosda kengaydi. Statistik ma'lumotlarga ko'ra, to'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi 2010-yildagi 153,7 mlrd so'mdan 2024-yilda 5417,8 mlrd so'mgacha ortib, 35,24 baravarga yaqin o'sishni namoyon etdi. Xuddi shuningdek, kiyim ishlab chiqarish hajmi 2010-yilda atigi 3,0 mlrd so'mni tashkil etgan bo'lsa, 2024-yilda 392,4 mlrd so'mga yetib, 129,69 martadan ortiq o'sishga erishgan. Bu ko'rsatkichlar klasterlarning hududiy iqtisodiyotdagi rolini kuchaytirganini, ishlab chiqarish quvvatlarining bosqichma-bosqich kengayib borayotganini va yangi bozor imkoniyatlaridan foydalanilayotganini ko'rsatadi.

Statistik tahlil natijalariga ko'ra, to'qimachilik ishlab chiqarish hajmlarining o'rtacha qiymati 1694,3 mlrd so'm, dispersiyasi yuqori bo'lib, standart og'ishi 1621,3 mlrd so'mni tashkil etdi. Bu o'sish sur'atlarining dinamik va keskin tebranishlar bilan kechganini ko'rsatadi. Kiyim ishlab chiqarish hajmlarining o'rtacha qiymati 64,8 mlrd so'm, standart og'ishi esa 100,8 mlrd so'mni tashkil etdi, bu esa ushbu segmentning bozor talablariga va investitsion jarayonlarga nisbatan juda sezgir ekanini anglatadi. Statistik ko'rsatkichlardagi yuqori og'ishlar klaster faoliyatining tashqi va ichki omillarga, xususan, xomashyo bazasi, texnologik yangilanishlar va eksport talabiga bevosita bog'liqligini ifodalaydi.

Tendensiyalar tahlil shuni ko'rsatadiki, 2010–2016-yillar mobaynida ishlab chiqarish hajmlari asta-sekin o'sib borgan bo'lsa, 2017-yildan boshlab keskin burilish davri kuzatiladi. Xususan, 2017–2021-yillar oralig'ida to'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi deyarli 3 baravardan ortiq oshgan, 2021–2024-yillarda esa o'sish sur'atlari yanada jadallashib, tarmoqda barqaror yuqori dinamikani ta'minlagan. Kiyim ishlab chiqarish segmentida esa ayrim yillarda (masalan, 2019-yilda) qisqa muddatli pasayishlar kuzatilgan bo'lsa-da, umumiy tendensiya keskin o'sishga yo'naltirilgan bo'lib, sohada mahsulot diversifikatsiyasi va qo'shimcha qiymat yaratish imkoniyatlari kengayib borgan.

Umuman olganda, statistik va tendensiyalar tahlillar shuni tasdiqlaydiki, Xorazm viloyatidagi paxta-to'qimachilik klasterlari iqtisodiy samaradorlik, ishlab chiqarish hajmlari va eksport salohiyatini oshirish orqali nafaqat hududiy, balki milliy iqtisodiyot uchun ham muhim drayver sifatida shakllanmoqda. Shu jarayonda statistik ko'rsatkichlar klasterlarning intensiv rivojlanishini tasdiqlaydi, tendensiyalar esa uzoq muddatda barqaror o'sish va iqtisodiy integratsiyaning mustahkamlanishini prognoz qilish imkonini beradi.

Paxta-to'qimachilik klasterlarini rivojlantirish va ularning samaradorligini baholash jarayonida ekonometrik modellar alohida o'rin tutadi. Mazkur yondashuv klasterlarning ishlab chiqarish hajmi, eksport salohiyati, resurslardan foydalanish samaradorligi va investitsion jarayonlarni chuqur tahlil qilish imkonini beradi.

Ekonometrik modellardan foydalanish orqali nafaqat mavjud holat baholanadi, balki kelgusidagi rivojlanish istiqbollari ham prognoz qilinadi. Quydagi 3-jadvalda paxta-to'qimachilik klasterlari samaradorligini oshirishda qo'llaniladigan asosiy ekonometrik modellar, ularning ilmiy afzalliklari hamda kutilayotgan natijalar tizimli ravishda yoritilgan bo'lib, bu holat klasterlar faoliyatini kompleks baholash va strategik qarorlar qabul qilish uchun ilmiy asos yaratadi.

3-jadval. Paxta-to'qimachilik klasterlarining samaradorligini oshirishda qo'llaniladigan ekonometrik modellar

3-jadval	Ilmiy afzalligi	Kutilayotgan natijalar
Oddiy va ko'p o'zgaruvchili regressiya	Klasterlarning ishlab chiqarish va eksport ko'rsatkichlariga investitsiya, mehnat va xomashyo omillarining ta'sirini kvantifikatsiya qilish imkonini beradi	Har bir omilning klaster samaradorligiga hissassi aniqlanadi va resurslardan optimal foydalanish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqiladi
Dinamik regressiya / vaqt qatori modellari	Ishlab chiqarish hajmi va eksport sur'atlarining vaqt bo'yicha o'zgarishini prognozlash imkonini beradi	Kelgusidagi ishlab chiqarish quvvatlari va eksport salohiyati rejalashtiriladi, barqaror o'sish mexanizmlari shakllantiriladi
Panel ma'lumotlar modellar	Turli korxonalar va hududlar bo'yicha ko'p o'lchovli ma'lumotlarni tahlil qilish va hududiy farqlarni hisobga olish imkonini beradi	Hududiy diversifikatsiya va klasterlarning integratsiya darajasi baholanadi, samaradorlikni oshirish strategiyalari ishlab chiqiladi
Ko'p omilli regressiya modellari	Ishlab chiqarish samaradorligi va eksport salohiyatini belgilovchi turli ichki va tashqi omillarni bir vaqtning o'zida tahlil qilish imkonini beradi	Strategik qarorlar qabul qilish uchun asos bo'lib, investitsiya va resurslarni optimal taqsimlash hamda barqaror o'sishni ta'minlash imkonini beradi

Jadvaldan ko'rinib turibdiki, har bir model klasterlar samaradorligini turli jihatdan baholash imkonini beradi. Oddiy regressiya modellari har bir omilning samaradorlikka hissasini aniqlashda qo'llanilsa, dinamik va vaqt qatori modellari ishlab chiqarish va eksport sur'atlarini prognozlash imkonini beradi. Panel ma'lumotlar modellar hududiy farqlarni inobatga oladi, ko'p omilli va struktural regressiya modellari esa ichki va tashqi omillarni bir vaqtning o'zida tahlil qilish orqali strategik qarorlar qabul qilish uchun asos yaratadi. Shu tarzda, ekonometrik yondashuv klasterlar rivojini optimallashtirish va hududiy iqtisodiy integratsiyani mustahkamlash imkonini beradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'tkazilgan tadqiqotlar paxta-to'qimachilik klasterlarining hududiy iqtisodiy rivojlanishdagi strategik ahamiyatini yaqqol ko'rsatdi. Tahlillar shuni tasdiqlaydiki, klasterlash jarayoni ishlab chiqarish samaradorligini oshirish, eksport imkoniyatlarini kengaytirish va resurslardan oqilona foydalanishga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda. Shu bilan birga, klasterlarning rivojlanish tendensiyalarini chuqur o'rganish va ularning hududiy iqtisodiyotga qo'shayotgan hissasini baholashda ekonometrik modellardan foydalanish muhim metodologik vosita sifatida alohida ahamiyat kasb etadi. Mazkur yondashuv klaster faoliyatidagi muhim omillarni aniqlash, o'zaro bog'liqliklarni ochib berish hamda kelgusidagi prognozlarni ilmiy asosda shakllantirish imkonini beradi.

Natijalar asosida quyidagi takliflarni ilgari surish mumkin: ishlab chiqarish zanjiridagi barcha bosqichlarni zamonaviy boshqaruv mexanizmlari orqali muvofiqlashtirish, tashqi bozorlar uchun yuqori qo'shimcha qiymatga ega tayyor mahsulotlar ishlab chiqarishni rag'batlantirish, investitsiya muhitini yaxshilash orqali ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirish hamda resurslardan samarali foydalanish orqali ekologik barqarorlikni ta'minlash lozim. Bundan tashqari, kichik va o'rta ishlab chiqaruvchilarni klaster tizimiga keng jalb etish hududiy iqtisodiy muvozanatni saqlash va yangi ish o'rinlari yaratishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Xulosa qilib aytganda, paxta-to'qimachilik klasterlarini rivojlantirish nafaqat sanoat tarmog'ini modernizatsiya qilish, balki hududlarda ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashga xizmat qiladi. Shu jarayonda ekonometrik modellar qurish va ularni amaliyotga joriy etish klasterlarning samaradorligini ilmiy asosda baholash, kelajakdagi rivojlanish strategiyasini belgilash va kompleks boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun zarur shart hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti, PF-158-son "O'zbekiston — 2030" strategiyasi to'g'risida farmoni, 11-sentabr 2023.
2. Juraev F. D. S. (2021). Problems Of Informatization Of Management Of Agricultural Industry And Modeling Of Agronomic System In A Market Economy. The American Journal of Applied sciences, 3(02), 49-54.
3. R. Akhmedova, "Economic Efficiency Analysis of Textile Clusters: In Case of Uzbekistan," Asian Journal of Technology & Management Research (AJTMR), vol. 14, no. 1, pp. 8–12, Jun. 2024.

4. J. Babadjanov and M. Petrick, "Uzbekistan's cotton clusters in the context of the industrial policy debate," *Eurasian Geography and Economics*, vol. 66, no. 3, pp. 354–383, 2023, doi: 10.1080/15387216.2023.2267093.
5. T. Khalikov and L. Ga, "Ways to Increase The Economic Efficiency of Production Processes in Cotton and Textile Clusters," *American Journal of Economics and Business Management*, vol. 8, no. 3, pp. 1007–1012, 2023, doi: 10.31150/ajeblm.v8i3.336.
6. Chen, F., Ahmad, S., Jiang, G., & Chen, J. (2023). Factors Affecting Textiles Products Exports of Major Producers: A Gravity Model Approach. *SAGE Open*, 13(4). <https://doi.org/10.1177/21582440231213688>
7. Rahman, M. M. Textile Export Nexus in Bangladesh: An Econometric Exploration. Preprints 2023, 2023091884. <https://doi.org/10.20944/preprints202309.1884.v1>
8. Alok Kumar Yadav, Utpal Chattopadhyay, Determinants of India's cotton export performance: An empirical analysis, *International Economics*, Volume 179, 2024, 100521, ISSN 2110-7017, <https://doi.org/10.1016/j.inteco.2024.100521>.
9. Bhuyan M. I., Oh K. Y. (2021). Exports and inequality: Evidence from the highly concentrated textile and garment sector of Bangladesh. *Journal of South Asian Development*, 16, 293–309.
10. <https://xorazmstat.uz/uz/rasmiy-statistika/industry-2>
11. <https://stat.uz/uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 9

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>